

Romulea columnae

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Romulea columnae* werd voor het eerst gepubliceerd door Sebastiani en Mauri in 1818. De geslachtsnaam *Romulea* is afgeleid van Romulus, de mythische stichter van Rome, en verwijst naar de overvloedige groei van een van de soorten in het Romeinse platteland. De soortaanduiding *columnae* betekent 'van Colonna' en eert de Napolitaanse botanicus Fabio Colonna (1567–1640), auteur van *Phytobasanos* (1592).

Taxonomie

Romulea columnae behoort tot de lissenfamilie (*Iridaceae*) en wordt ook wel zandkrokus genoemd.

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Asparagales*
- Familie: *Iridaceae*
- Geslacht: *Romulea*
- Soort: *Romulea columnae*

Foto NRV: NN

Synoniemen

De soort heeft verschillende synoniemen, waaronder homotypische en heterotypische namen. Belangrijke synoniemen zijn: *Ixia columnae* (Sebast. & Mauri) Schult., *Trichonema columnae* (Sebast. & Mauri) Rchb., *Bulbocodium columnae* (Sebast. & Mauri) Kuntze en *Romulea bulbocodium* subsp. *columnae* (Sebast. & Mauri) Bonnier & Layens.

Variëteiten en cultivars

Romulea columnae is een zeer polymorfe soort met een groot aantal geaccepteerde ondersoorten en variëteiten, hoewel er weinig benoemde cultivars in de handel zijn. Geaccepteerde infraspecifieke namen zijn onder andere: *Romulea columnae* subsp. *columnae* (de typische ondersoort), *Romulea columnae* subsp. *assumptionis* (Font Quer) O.Bolòs, Vigo, Masalles & Ninot, *Romulea columnae* subsp. *grandiscapa* (Webb) G.Kunkel, en *Romulea columnae* subsp. *rollii* (Parl.) Marais. Variëteiten omvatten onder meer *Romulea columnae* var. *immaculata* (met witte bloemen en een gele keel), *Romulea columnae* var. *modesta* en *Romulea columnae* var. *occidentalis*.

Familie

De plant behoort tot de familie *Iridaceae*, de lissenfamilie.

Hoogte

Dit is een zeer kleine, laagblijvende plant. De postuurhoogte is typisch slechts 2 tot 15 centimeter. De bloemen verschijnen op korte, draadachtige stengels.

Bloemkleur

De bloemen zijn klein (ongeveer 10 tot 12 mm breed), trechtervormig en puntig. De kleur varieert van lichtpaars, roze, violet of wit, met donkere adering of een donkere middennerf op de bloemdekslippen. De keel of het centrum is groengeel, geel of goudgeel.

Bladkleur

De bladeren zijn donkergroen, smal, draadachtig, cilindrisch tot half-cilindrisch en kunnen gekruld of rechtopstaand zijn. Ze zijn vaak langer dan de bloemstengel.

Bloeiperiode

De bloeiperiode is vroeg in het jaar en strekt zich uit van februari tot mei, afhankelijk van de locatie en het klimaat. In veel mediterrane streken behoort ze tot de vroegst bloeiende bolgewassen.

Standplaats

Romulea columnae gedijt op zonnige tot licht beschaduwde plaatsen. Ze is te vinden op droge, zanderige gronden, op rotsachtige hellingen, in open graslanden en op duinhellingen langs de kust, vandaar de Engelse naam 'sand crocus'. Ze vereist zeer goed doorlatende grond.

Herkomst

De soort heeft een zeer breed inheems verspreidingsgebied dat zich uitstrekt over Macaronesië (Azoren, Canarische Eilanden, Madeira), West-Europa (waaronder Groot-Brittannië, Frankrijk, Spanje, Portugal) en het Middellandse Zeegebied (inclusief Noord-Afrika, Italië, Griekenland, Turkije, Cyprus, Libanon en Palestina).

Soort gewas

Het is een meerjarige, kruidachtige geofyt, wat betekent dat het overleeft in de ongunstige seizoenen in de vorm van een ondergrondse knol (*cormus*).

Vermeerderingswijze

De vermeerdering kan plaatsvinden via zaad, dat vaak zelf wordt uitgezaaid, of door het delen van de knollen tijdens de rustperiode. De zaden worden soms verspreid door mieren (*myrmecochory*).

Klimaatzone

De plant is geschikt voor de warmere, drogere klimaten en wordt vaak ingedeeld in USDA hardheidszones 7 tot 10, wat wijst op een voorkeur voor milde winters en droogtebestendigheid. In koudere gebieden moet ze vaak in potten in een koude kas worden gekweekt.

Insecten

De kleine bloemen worden bestoven door insecten.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:440703-1>

https://en.wikipedia.org/wiki/Romulea_columnae

<https://www.pacificbulbsociety.org/pbswiki/index.php/EuropeanAndMediterraneanRomuleas>

<https://www.scienzadellavegetazione.it/wp-content/uploads/2023/07/209.pdf>

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Romulea</i> (naar Romulus); <i>columnae</i> (eert Fabio Colonna, 16e-eeuwse botanicus).
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Orde: <i>Asparagales</i> , Familie: <i>Iridaceae</i> , Geslacht: <i>Romulea</i> , Soort: <i>Romulea columnae</i>
Synoniemen	<i>Ixia columnae</i> , <i>Trichonema columnae</i> , <i>Bulbocodium columnae</i> , <i>Romulea bulbocodium</i> subsp. <i>columnae</i>
Variëteiten en cultivars	subsp. <i>columnae</i> , subsp. <i>assumptionis</i> , subsp. <i>grandiscapa</i> , subsp. <i>rollii</i> . var. <i>immaculata</i> .
Familie	<i>Iridaceae</i> (Lissenfamilie)
Hoogte	2 tot 15 centimeter
Bloemkleur	Lichtpaars, roze, violet of wit, met donkere adering en gele keel.
Bladkleur	Donkergroen, smal en draadachtig.
Bloeiperiode	Februari tot mei
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw, zeer goed doorlatende, zanderige grond.
Herkomst	Macaronesië, West-Europa en Middellandse Zeegebied.
Soort gewas	Meerjarige, kruidachtige geofyt (knolgewas).
Vermeerderingswijze	Zaad, deling van knollen.
Klimaatzone	USDA zone 7 tot 10.
Insecten	Bestuiving door insecten; zaadverspreiding mogelijk door mieren (<i>myrmecochory</i>).